

Motion till riksdagen 2025/26:3443

av **Ludvig Ceimertz m.fl. (M)**

Stärkt sydsvenskt försvar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt sydsvenskt försvar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kritisk infrastruktur och värdlandstöd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den skånska livsmedelsproduktionens betydelse för totalförsvaret och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ett nytt regemente i Skåne och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under det senaste decenniet har Sveriges säkerhetsläge försämrats kraftigt och Rysslands fullskaliga krig mot Ukraina från den 24 februari 2022 har i grunden förändrat säkerhetsläget i Europa. Militär aggression och hot i vårt närområde är åter en realitet vilket har lett till en omläggning från nedrustning till upprustning av försvaret, och den moderatledda regeringen ledde äntligen Sverige in i Nato. Under 1990-talet och början av 2000-talet lades flera regementen och två flygflottiljer i Skåne ned, vilket under lång tid har inneburit en alltför svag militär närvaro i regionen. I dag finns viktiga förmågor genom Södra skånska regementet i Revingehed, marinbasen i Karlskrona och

flygflottiljen F 17 i Ronneby. Det pågående arbetet med att sätta upp 7:e mekaniserade brigaden vid P 7 är en betydande förstärkning och kommer vid mobilisering att omfatta omkring 5 000 soldater i södra Sverige. Men för att helheten ska bli trovärdig och försvaret i syd verkligen ska motsvara regionens strategiska betydelse krävs ytterligare en militärbas i Skåne. Vi vill därför att regeringen tar initiativ till att etablera ett nytt regemente i Skåne, med förmåga att utbilda, mobilisera och leda markstridskrafter. Ett sådant regemente skulle förstärka Skånebrigaden, öka tröskeleffekten mot en angripare och skapa bättre balans i försvarsorganisationen i södra Sverige. En ökad militär kapacitet i Skåne skulle inte bara öka den lokala tryggheten utan också bidra till hela Sveriges försvarsförmåga. Visionen är tydlig: Sydsverige ska ha ett robust försvar som matchar regionens strategiska betydelse.

Öresundsbron är Sveriges enda fasta landförbindelse med kontinenten och därmed en kritisk länk för både handel och militära förstärkningar. Med Natomedlemskapet har Sverige åtagit sig att kunna ta emot och stödja allierade styrkor, vilket ställer krav på att vår infrastruktur – hamnar, flygplatser, järnvägar och vägar – fungerar även i kris eller krig. Skånes geografiska läge gör regionen central i detta sammanhang. Samtidigt innebär beroendet av en enda bro en tydlig sårbarhet. Om Öresundsbron skulle slås ut riskerar Sverige att isoleras från förstärkningar, varför planeringen av ytterligare en fast förbindelse över Öresund bör påskyndas.

Redan i dag visar Natoövningar att Skåne är en huvudkorridor för trupp- och materieltransporter mellan kontinenten och Norden. Hamnar som Trelleborg, tillsammans med de stora väg- och järnvägsstråken, utgör livsviktiga noder. Skåne är därför i praktiken porten till Norden – och det gör skyddet av regionens infrastruktur till en nationell säkerhetsfråga. I detta sammanhang måste även varvs- och hamnkapaciteten i södra Sverige beaktas. Varvet i Landskrona är Sveriges största reparationsvarv och det enda som kan ta emot hela den svenska isbrytarflottan. Samtidigt begränsar inseglingssäkerheten möjligheten att hantera större tonnage, trots att behovet ökat i takt med växande godsvolymer och större fartyg. Ur ett beredskapsperspektiv bör därför en statlig utredning särskilt analysera möjligheterna att förbättra farleden för att säkra varvets framtida kapacitet.

För Skåne innebär Natomedlemskapet också att regionen direkt bidrar till alliansens kollektiva försvar – Södra skånska regementet (P 7) har redan ansvar för att bemanna en svensk bataljon i Natos multinationella styrkor i Baltikum. Skånes roll inom Nato kan

inte överskattas: Vår sydligaste landsända är både första linjens mottagare av hjälp och en aktiv medspelare i försvaret av alliansens norra flank.

Ett starkt militärt försvar måste kompletteras av ett robust civilt försvar.

Totalförsvaret – det vill säga kombinationen av militärt och civilt försvar – syftar till att hela samhället ska tåla påfrestningar och fungera även under kris och krig.

Länsstyrelsen Skåne, som leder det civila försvaret i regionen, betonar att samhällets motståndskraft nu byggs ut enligt Natos riktlinjer. Det handlar bland annat om att säkra nödvändiga samhällsfunktioner som mat, dricksvatten, sjukvård, transporter, energi och kommunikation även om allvarliga störningar eller angrepp skulle inträffa. I praktiken behöver alla – myndigheter, kommuner, företag och medborgare – vara delaktiga.

Infrastruktur som är kritisk för samhället måste skyddas, alternativa försörjningsvägar planeras och reservkapacitet finnas för el, bränsle och telekommunikation. En lärdom från övningar är hur avgörande det är att viktiga transportflöden hålls igång; exempelvis framhölls betydelsen av att landets största hamnar kan fortsätta leverera varor även under krig. För Skånes del, med flera stora hamnar och logistiska knutpunkter, är detta en central uppgift i beredskapsplaneringen. Det gäller även flyget. Staten behöver ta ett större ansvar för de regionala flygplatserna i Skåne som en del av beredskapen. Dessa utgör inte bara viktiga noder för civila transporter, utan kan i en krissituation få avgörande betydelse för såväl militära förstärkningar som civil evakuering och försörjning. Ett långsiktigt statligt engagemang i dessa flygplatser stärker därmed både Skånes och Sveriges motståndskraft.

Även livsmedelsförsörjningen är ett kritiskt område för civil beredskap. Skåne har unika förutsättningar – det milda klimatet och den bördiga jorden ger höga skördar, och länet har cirka 16 % av Sveriges jordbruksmark. Den skånska åkermarken är bland de mest produktiva i världen, och här odlas en betydande del av landets spannmål, sockerbeter och oljeväxter. Faktum är att Skåne står för runt hälften av värdet av Sveriges livsmedelsproduktion. Att skydda och behålla denna produktionskapacitet är en nationell angelägenhet – vid avspärningar eller krig måste landet kunna försörja sig självt. Hela samhället i Skåne mobiliseras för beredskap, från sjukvården som planerar för att ta hand om många skadade under lång tid, till lantbruket som planerar för att hålla matproduktionen igång.

Skånes civila försvar har också en internationell dimension. Vårt medlemskap i Nato innebär att civilsamhället i Skåne inte bara ska skydda den egna befolkningen, utan även kunna ta emot hjälp utifrån och bistå allierade vid behov. Det kan handla om att

härberga trupper på genomfart, ordna mottagning för evakuerade människor från konflikttrabbade områden eller dela med sig av sjukvårdsresurser. Civilförsvarets mål är bland annat att ”inom ramen för Natos kollektiva försvar [...] bidra till det militära försvarets förmåga”. Med andra ord: Ett uthålligt samhälle i Skåne stärker inte bara det egna skyddet utan också Natos samlade försvarseffekt. Genom tät samverkan mellan civila aktörer och Försvarsmakten – i allt från planering av värdlandsstöd till gemensamma krisövningar – skapas en helhet där varje del av Skånes samhälle är med och försvarar regionen.

De samverkande satsningarna på militär upprustning och civil beredskap i Skåne utgår från en gemensam insikt: Skåne är värt att försvara! Regionen har en strategisk tyngd som få andra delar av Sverige kan mäta sig med. Här finns porten till Europa och Nato, här finns livsviktiga transportvägar och jordbruksmarker, och här finns en tätbefolkad region med industri, forskning och innovation som bidrar till hela landets välstånd. Att satsa på Skånes och Sydsveriges försvar handlar om att skydda en nationell livlina. För varje investerad krona i Skånes totalförsvar stärks hela Sveriges säkerhet och motståndskraft. Visionen framåt är ett Skåne som står starkt – där nya regementen och brigader samverkar med civilsamhället, där Natofanan och den svenska fanan fladdrar sida vid sida, och där ingen invånare ska tveka på att hjälp finns att få i svåra tider. Skåne är värt att försvara – inte bara för skåningarnas skull, utan för hela Sveriges frihet, trygghet och framtid.

Ludvig Ceimertz (M)

Ulrika Heindorff (M)

Boriana Åberg (M)

Emma Ahlström Köster (M)

Noria Manouchi (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Lars-Ingvar Ljungman (M)

Peter Ollén (M)

Lars Johnsson (M)